

PAASTUAJA IV PÜHAPÄEV B AASTAL

(Esimene lugemine 2Aj36 ,14-16.19-23)

Lugemine teisest Ajaraamatust:

Neil päevil rohkendasid kõik juuda ülemad, preestrid ja rahvas ülekohtutegusid ja käisid paganate igasuguste jäleduste järel, ning rüvetasid Issanda koja, mille Tema oli Jeruusalemmas oma pühamuks teinud. Ja Issand, nende Jumal, läkitas neile korduvalt hoiatusesõna oma saadikute kaudu, sest tema tahtis säästa oma rahvast ja oma koda. Aga nemad ei häbenenud Jumala saadikuid ega hoolinud tema sõnast, ning panid naeruks tema prohveteid, kuni Issanda viha süttis põlema oma rahva vastu nii, et ei olnud selle eest enam pääsemist. Ja kaldealased põletasid maha Issanda koja ja kiskusid maha Jeruusalemma müürid. Nad põletasid tulega kõik selle paleed ning löid puruks kõik kallid asjad. Ning kes möögast üle jäid, viis Nebukadnetsar Paabelisse vangi ja nendest said orjad temale ja tema poegadele kuni Pärsia kuningriigi alguseni. Nii sai tõeks sõna, mille Jumal prohvet Jeremia suu kaudu oli kuulutanud: "Nii kaua kui maa pole hüvitanud oma pidamata jäänud hingamispäevi, jääb maa laastatuks, kuni seitsekümmend aastat täis saavad." Ja et läheks täide Issanda sõna, mille Jumal oli prohvet Jeremija suu kaudu kuulutanud, äratas Jumal pärsia kuninga Koorese vaimu, tema esimesel valitsuse aastal, nõnda et ta laskis kuulutada ja kirja kaudu öelda: "Nii ütleb Koores, Pärsia kuningas: Issand, taevaste Jumal, on andnud minule kõik kuningriigid maa peal ja tema on käskinud ehitada temale koja Jeruusalemmas, Juudamaal. Kui keegi teie seas on tema rahva hulgast, siis Issand, ta Jumal, olgu temaga, ja tema võib minna." See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps137, 1-2. 3. 4-5. 6 R:5a)

R: Ma ei unusta sind, taevane Jeruusalemm.

Me istusime Paabeli jõgede kaldail
ja nutsime, kui mõtlesime Siionile.
Rommelgate otsa, mis seal kasvasid,
me riputasime oma harfid.

R:

Sest need, kes meid vangi viisid,
nõudsid, et me laulaksime,
meie sundijad nõudsid meilt rõõmulaule:
"Laulge meile mõnd Siioni laulu".

R:

Kuidas võiksime laulda Issanda laulu
võõral pinnal?
Kui ma sind unustan, Jeruusalemm,
kuiivagu minu parem käsi.

R:

Jäägu mu keel suulae külge kinni,
kui ma sinule ei mõtle,
kui ma ei pea Jeruusalemma
oma ülimaks rõõmuks.

R:

(Teine lugemine Ef2 ,4-10)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast efeeslastele:

Vennad:Jumal, kes on väga helde, on ka teid elavaks teinud, kes te enne olite surnud oma üleastumiste pärast, sest tema armastus, millega ta meid on armastanud, on suur ning tema armust olete teiegi õndsaks saanud. Jeesus Kristuses on ta meid üles äratanud ja koos Jeesusega seadnud meid istuma

taevariigis, et osutada tulevasel ajastul oma armu ülisuurt rikkust meie vastu Kristuses Jeesuses. Sest armust olete te usu läbi õndsaks saanud, mitte omaenese jõust. Jumal on õndsakssaamise teile kinkinud, mitte et oleksite oma tegude läbi pääsenud - nendest ei saa keegi kiidelda. Sest meie kõik oleme tema loodud, loodud Jeesuses Kristuses heade tegude jaoks, et me neid teeksime nii, nagu Jumal on ülevalt meile määranud.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh3 ,16)

Sest nii on Jumal maailma armastanud, et ta on andnud oma ainusündinud Poja, et igäühel, kes temasse usub, oleks igavene elu.

(Evangeelium Jh3, 14-21)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Jeesus ütles Nikodeemusele: " Nii nagu Mooses kõrbes mao ülendas, nii peab ka Inimese Poeg ülendatud saama, et igäühel, kes temasse usub, oleks igavene elu. Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta on andnud oma ainusündinud Poja, et ükski, kes temasse usub, ei läheks hukka, vaid et temal oleks igavene elu. Jumal ei ole oma poega selleks maailma saatnud, et ta maailma üle kohut mõistaks, vaid et maailm tema läbi õndsaks saaks. Kes temasse usub, selle üle ei mõisteta kohut; aga kes ei usu, selle üle on kohus juba mõistetud, sest ta ei ole uskunud Jumala ainusündinud Poja nimesse. Ja kohtuotsus on see, et valgus on tulnud maailma, aga inimesed armastasid pimedust enam kui valgust, sest nende teod olid kurjad. Ja igäüks, kes teeb kurja, vihkab valgust ega tule valguse juurde, et tema tegusid ei laidetaks. Kes aga nõuab taga tõde, tuleb valguse juurde, et tema teod saaksid avalikuks, sest need on tehtud Jumalas."
See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad: meie, kristlased, usume, et Jumal elab taevas. Teatud määral pole see ka teadusega vastuolus, nimelt on kindlaks tehtud, et taevas, pealpool pilvi, on tõepoolest elu. Ei, sealt ei leitud valge habemega vanameest harfi mängivate inglite keskel istumas, vaid mikroorganisme: baktereid ja seeni, mis kosmilist kiirgust ja päikesetorme trotsides jäävad ellu isegi 40 kilomeetri kõrguses.

Maine elu võib olla vahel uskumatult sitke ja asustada alad, kus valitsevad elamiseks lausa võimatud tingimused. Ka meis varjab end see elujanu - ja kuigi peaksime kristlastena ootama ennekõike Kristuse taastulemist ja Jumala Riigi ilmumist, peame meiegi arvestama materiaalses maailmas toimivate seaduspärasustega.
Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

"Kes nõuab taga tõde, tuleb valguse juurde, et tema teod saaksid avalikuks, sest need on tehtud Jumalas." Jah, valguse juurde, armsad õed ja vennad! Missugust rolli mängib valgus meie elus? ... Nagu mõnedki teist juba aimavad, annab niisugune küsimuseasetus ainet teaduslikuks aruteluks - ja te ei pea pettuma, ma ei lase seda võimalust tõepoolest käest!

Niisiis, kui me tahame mõista tule valgust ja seda valgust, millest Jeesus tänases evangeeliumis räägib, peame oma "valgusekäsitlusega valguse juurde tulema". Kui me midagi näeme, siis mida me näeme tõepoolest? Füüsikud naeraksid meid kindlasti välja, kui arvaksime, et näeme meie ümber materiaalseid objekte endid, ja nimetaksid seda naiivseks realismiks. Selleks, et midagi näha, ei piisa, et see miski asetseb meie läheduses, vaid me näeme seda üksnes siis, kui

on olemas ka valguseallikas, mis tekitab valguse - selle üliväikeste osakeste ehk footonite - peegelduse mingil objektil.

Kuidas miski välja näeb, otsustame me valguskimpude konfiguratsiooni alusel. Valguses on kõik spektrivärvid. Tegelikult ei ole roosiõis ju punane, vaid tema pind on niisuguste füüsikaliste omadustega, mida inimene punasena näeb. Ülejäänud värvid lihtsalt neelduvad õielehes. Pimedas ei näe me mitte midagi - ja ka siis, kui me ise silmad kinni paneme -, sest valguse nägemiseks peab see langema silma võrkkestale ja signaal sellest peab jõudma silmanärvide kaudu ajju. Kui need närvid aga läbi lõigata, siis on inimene jäädavalt pime.

Teisalt näeb inimene und kinniste silmadega - meie aju suudab talletada mälestuse valgusest ning selle inimesele filmina ette mängida. Materiaalses maailmas ei ole aga ei värve, lõhnu ega maitseid, on vaid aatomite erinev ehitus ja füüsikalised väljad, mis ajas ja ruumis muutuvad - välismaailm, nagu meie seda tunnetame, eksisteerib ennekõike meie eneste ajus.

Loodusnähtuse kasutamine võrdlusena inimese moraalsete otsuste suhtes peab sobima ka siis, kui me oleme maailma kohta midagi uut teada saanud. Paraku kaasneb tugeva valgusega alati ka kuumus. Näiteks kui kui meie planeet ei pöörleks ega saaks öö jooksul jahtuda, ning selle üks külg oleks alati päikese poole pööratud, siis seal oleks temperatuur jätkuvalt vähemalt 200 kraadi, teisel küljel valitseks aga karm pakane ja terve planeet oleks kogu aeg kujuteldamatute tormide meelevaldas. Nii tuleb välja, et meie maine ellujäämine on valguse kõrval ka pimedusest lausa sõltuv.

Samamoodi ei saa me kurjustki enam käsitleda mustvalgelt, ainuüksi teadlike ja vabatahtlike tegudena. Kurjategijaks saab inimene sageli ahelreaktsiooni tulemusel kõigest sellest ülekohtust, mis ta ise on kogenud. Samuti on kuritegude põhjuseks pahatihti vaimuhaigused või ajuhäired, mis on alati olemas olnud ja sundinud inimesi tegema tegusid, mille kurjusest puudub nende tegijail igasugune arusaamine.

Me teame tänapäeval mõndagi sellest, mis ühe inimese ajus toimub, teame nii palju, et seda ei saa enam ignoreerida: pole kaht inimest täpselt ühesuguse ajuga - ühesuguse maitse, vaimuannete, kiusatuste ja puudustega. Seetõttu osutuvad vanad moraalireeglid vahel ühekülgseks: nad nõuavad kõigilt ühtemoodi, see tähendab, ühelt inimeselt liiga palju ja teiselt liiga vähe. Uued, tänapäeva maailmas propageeritavad käitumisnormid keskenduvad aga seevastu eeskätt õigustele ja vabadustele, jättes kohustused ja vourused sageli täiesti tähelepanuta. Paljudel juhtudel võidab aga headus kurjuse just positiivsete ja negatiivsete faktorite tasakaalustamise kaudu.

Armsad õed ja vennad, valguse sümbol selle moraalises tähenduses on kõigi ajastute inimestele siiski üheselt arusaadav: valguse juurde tulemine tähendab ausat vaadet nii minevikule kui olevikule, et areng saaks toimuda suuremate vapustusteta. "Sellepärast on iga kirjatundja, kes on õpetatud taevariigi jaoks, majaperemehe sarnane, kes oma varakambri võtab välja uut ja vana." (Mt 13,52) Kuid siiski: miski ei saa olla õige või vale ainult seetõttu, et see on uus või vana, otsustavaks jääb ikka argumendi enese väärtus. Aamen.